

81 UTLÅTANDE I HISTORISK-FILOLOGISKA FAKULTETEN 18.IV 1859

HUA, Centralförvaltningens arkiv

Robertsons metod att praktiskt lära fremmande språk är så välkänd och allmänt använd, att den icke behöfver förordas. Dock har det visat sig, att densamma bäst lämpar sig för nära beslägtade språk inbördes, isynnerhet för Franskan och Engelskan, emedan i dessa båda språk ett så stort antal ord af samma betydelse skrivas lika eller näranog lika; hvarföre det blir lättare för lärjungen att i minnet bibehålla det ordförråd, på hvars inlärande metoden är bygd. 10

En kurs enligt denna metod för Franska språket torde dock med afseende på den hemläsning och de skriföfningar, densamma förutsätter, i våra af läroämnena öfverhopade Gymnasier icke kunna medhinnas, isynnerhet som undervisningsspråket icke lättar memorerandet. Att åter förkorta kursen, skulle helt och hållet betaga metoden dess fördelar. Ty det är endast genom den stora rikedom på exempel och deras systematiska anordning den kan föra till ändamålets vinnande.

Jag misskänner icke gagnet deraf, att skolornas och gymnasiernas lärjungar vinna någon färdighet i de lefvande språkernas muntliga och skriftliga användande. Men det måste dock anses för hufvudsak, att lärjungen vinner förmåga att läsa författare på dessa språk; och man kan med rätta fordra att gymnasiikursen redan skall föra honom till någon kännedom af det ifrågavarande språkets litteratur. En rent praktisk kurs, som skulle upptaga hela lärotiden, vore derföre menlig för vinnande af språkundervisningens i skolan egentliga ändamål. Det är jemförelsevis ett ringa antal af skolornas elever i vårt land, som någonsin komma i tillfälle att underhålla en vunnen praktisk språkfärdighet; hvaremot språkundervisningens ändamål kan anses vara förfe- 30
ladt, om den icke förmått föra lärjungen till kärlek för det ifrågavarande språkets litteratur, en kärlek som han i hvarje samhällsställning till båtad för sin bildning kan genom fortsatt läsning underhålla.

Ur dessa anförda förhållanden är det lätt förklarligt, hvarföre den Robertsonska metoden icke vunnit insteg vid Tysklands skolverk, icke heller i Sverige, der dock senast Franskan blifvit införd såsom första fremmande språk för skolundervisningen.

Man har deremot i Tyskland sökt att genom modifikationerna af den Robertsonska metoden förena den praktiska öfningen med en mera sammanhängande och rikare läsning. Der synes dock ett försök till förbättring i Robertsonska metoden, den s. k. Oldendorpska metoden redan hafva lefvat ut. Dess hufvudsakliga afvikelse består i ett hvarje språköfning föregående inlärande af grammatikens dertill hörande former och reglor. Men då den i uppställningen ordnar grammatiken efter den af ordens lexikologiska vikt bestående språköfningen, bibringas genom densamma det grammatikaliska vetandet i en så osystematisk form, att dess inhemtande och bibehållande i minnet endast lägger ökade svårigheter för den praktiska öfningens användande i skolorna. 40

Numera har en tredje metod af Gaspey uppstått och vunnit ett serdeles hastigt och lifligt erkännande. Dess upphofsman söker att förena grammatikalisk reda med praktisk öfning. Han har också till ett mindre omfång inskränkt den med den grammatikaliska läsningen förbundna öfningen, och andra delen af hans arbete utgör en sammanhängande läsebok med utdrag ur goda författarens skrifter jemte anvisning till konversationsöfningar öfver det lästa. Såvidt lämpligheten af en undervisningsmetod utan personlig erfarenhet af dess prak- 50

tiska tillämpning kan bedömas, anser jag för min del den Gaspeyska metoden för skolundervisningen ega företräde framför de båda öfriga här nämnda och förtjent af att vid undervisningen i moderna språk vid Elementarläroverken i landet försökas. Det må tilläggas, att denna metod användes vid undervisningen i engelska språket i Fruntimmersskolan i Helsingfors enligt lärarens vittnesbörd med god framgång.

10 **82** *J. V. SNELLMAN – K. G. EHRSTRÖM JULI 1859*
Helsingfors stadsarkiv, Ehrströms släktarkiv

Herr Licentiaten Ehrström

B(äste) B(ror). Haf godheten låta kalla på Engström, för att ombesörja bilagda requisitioner och hos Fru Wright fråga, hvad hon har att uträtta.

20 Var också god och tillsäg madamen till yttermera visso, att stickelbären åt *gatsidan* icke få röras och att äfven vinbären böra sparas för barnen, om ske kan.

Ascholin's hädangång i Kolera har varit mig en oroande underrättelse med afseende å alla andras välstånd i Helsingfors. Jag hoppas Du lefver i fred med Din mage. Något glas Sinebrychoffs öl och litet toddy vid känning af ruskighet är ett prebot preservativ, som har för sig icke blott praktikanter utan också de tillika teoretiserande medicinarenas auktoritet.

J. V. S:n

30 P. S. Tack för Folkets svaga Röst. Bladet är nere hos frun, och jag kan derföre, såsom expedierande detta midt i natten, icke nu retournera det.

83 *J. V. SNELLMAN – K. G. EHRSTRÖM 14.VIII*
Helsingfors stadsarkiv, Ehrströms släktarkiv

Käraste broder!

Hjertlig tack för all omsorg mig till fromma.

40 Låt nu Vaktmästare ombesörja alla åtföljande bref.

En yngling *Lagerstam* träffas hos Lithonius eller hos den nya tapetseraren vid Högbergsgatan.

Bed jungfrun spara, hvad af bär i trädgården sparas kan, för barnens räkning.

Om gårdsmannen icke håller god vakt, blifva nog äpplena bortstulna. Lagg honom det på sinnet.

Jag har förgäfves väntat Dig hit. Skulle ännu nästa vecka lofva vackert väder, så ruffa upp Dig och res. Lagi's ensitsiga chaise står i vagnslidret, Begagna den på min risk.

50 Sommarn har varit herrlig, och jag har som vanligt och mera än eljest njutit deraf genom mitt fönster. Men också finnes derutanför frisk luft och skön natur i stora portioner.

Med vänskap Broderligen

J. V. S:n

d. 14 Aug.